

Međuzvještaj posloводства
OT Optima Telekom d.d.
za drugo tromjesečje i
prvo polugodište 2009. godine

Glavne značajke	5
Pokazatelji poslovanja	6
Konsolidirani prihodi	7
Dobit prije kamata, oporezivanja i amortizacije - EBITDA	8
Dobit prije oporezivanja - EBT	8
Prihodi od telekomunikacijskih usluga	9
LLU	10
Tržišni potencijal	11
Razvoj infrastrukture	11
Značajni događaji u 2009. godini i očekivanja budućeg razvoja	12
Makroekonomska i tržišna kretanja	12
Regulatorno okruženje	12
Promjena u Upravi Društva	13
Najava uvođenja nove usluge	13
Aktivnosti istraživanja i razvoja	14
Izjava osoba odgovornih za sastavljanje izvještaja	15
Kazalo pojmova	16

Glavne značajke

Optima Telekom završava prvo polugodište 2009. godine: stabilnom razinom prihoda, smanjenjem poslovnih rashoda kao rezultat politike optimizacije troškova, nastavkom započetog trenda smanjenja gubitka te završnom fazom priprema za pokretanje OptiTV usluge.

U kompaniji kćeri Optima Direct i dalje se obavljaju aktivnosti brige o korisnicima i rezidencijalne prodaje za Optima Telekom, a protekom prvih šest mjeseci 2009. godine bilježe se i prvi veći rezultati u području pružanja usluga kontaktnog centra i telemarketinga u poslovnom segmentu tržišta.

Pokazatelji poslovanja

Unatoč gospodarskoj krizi i trendu smanjenja broja utrošenih minuta u nepokretnoj mreži, Optima Telekom je prvo polugodište 2009. godine okončao s pozitivnim rezultatom EBITDA.

U prvom polugodištu 2009. ostvario je, u odnosu na prvo polugodište 2008. godine:

- ukupne konsolidirane prihode na razini prethodne godine
- poboljšanje dobiti prije poreza, kamata i amortizacije (EBITDA), tako da je u prvom polugodištu 2009. godine ostvaren pozitivan EBITDA od 10,6 milijuna kuna
- smanjenje gubitka prije poreza (EBT) za 6,1%

	2008	H1 2008	H1 2009	H1 2009/ H1 2008	Q2 2008	Q2 2009	Q2 2009/ Q2_2008
Ukupni prihodi	451.092	227.813	227.527	[0%]	118.838	112.260	[6%]
EBITDA	[15.877]	[9.580]	10.581	N/A	[5.564]	5.763	N/A
EBT	[113.752]	[57.723]	[54.222]	[6%]	[34.453]	[26.565]	[23%]
	30.06.2008.	30.06.2009./ 30.06.2008.	31.12.2008.	30.06.2009./ 31.12.2008.	31.03.2009.	30.06.2009./ 31.03.2009.	30.06.2009.
Ukupan broj korisnika OT-a							
Broj govornih kanala	233.946	12%	255.194	3%	259.420	1%	262.495
Broj korisnika na vlastitoj mreži LLU	47.185	82%	69.328	24%	79.403	8%	86.035
Broj ADSL korisnika na vlastitoj mreži LLU	17.939	191%	29.846	75%	34.760	50%	52.272
Broj instaliranih kolokacija	175	35%	226	4%	228	4%	236
Sjever	57	32%	71	6%	72	4%	75
Zapad	34	24%	42	0%	42	0%	42
Istok	30	50%	43	5%	43	5%	45
Jug	54	37%	70	6%	71	4%	74

* Govorni kanal je osnovna jedinica za prijenos glasa ili podataka. Broj govornih kanala određuje koliko se razgovora može istovremeno odvijati na jednom telefonskom priključku. Telefonski priključak je fizički spoj korisnika na telekomunikacijsku mrežu. Telefonski priključak može imati jedan ili više govornih kanala.

Konsolidirani prihodi

Ukupni konsolidirani prihodi iznose 227,5 milijuna kuna, što u usporedbi sa rezultatima ostvarenim u 2008.godini, ukazuje na stabilan nastavak poslovanja.

Prihodi od prodaje telekomunikacijskih usluga iznose 213,2 milijuna kuna, i u odnosu na prvo polugodište 2008. godine porasli su 19,2%.

Najveći dio čine prihodi od javne govorne usluge, koji kontinuirano rastu i poboljšavaju svoju strukturu (akvizicija novih korisnika, prebacivanje CPS* korisnika na vlastitu mrežu (s CPS na LLU**).

Povećanje i promjena strukture korisničke baze je, uz povećanje prihoda od fiksne telefonije djelovalo i na interkonekcijske*** prihode.

Značajni rast ostvarili su prihodi od internet usluga uslijed povećanja broja ADSL korisnika, osobito kroz nadogradnju novih usluga postojećim korisnicima (OptiDSL usluga korisnicima OptiTelefona). Porast su također zabilježili i prihodi od VAS**** usluga.

Uočava se novoizdvojena kategorija Multimedijalni prihodi, u koju se za drugo tromjesečje bilježe uglavnom prihodi od korištenja usluge audio-video konferencije, a u nadolazećim razdobljima ovdje će biti vidljivi prihodi od korištenja usluge digitalne televizije - OptiTV.

* **CPS** - eng. Carrier Pre Selection - usluga predodabira operatora podrazumijeva usluge gdje krajnji korisnik i dalje zadržava pretplatu kod postojećeg operatora (HT) dok same cijene razgovora plaća Optima Telekomu

** **LLU** - eng. Local Loop Unbundling - raspletjavanje lokalne petlje, odnosno proces kojim postojeći operator (HT) omogućuje drugim operatorima korištenje pristupne infrastrukture za pružanje usluga njihovim korisnicima. U tom slučaju korisnik i pretplatu i razgovore plaća Optima Telekomu

*** **Interkonekcija** - je međusobno povezivanje telekomunikacijskih mreža kako bi se omogućio direktan tijek prometa i prosljedivanje poziva između dviju mreža.

**** **VAS** - eng. Value added services ili usluga s dodanom vrijednošću podrazumijevaju pružanje informativnih, savjetodavnih, zabavnih i drugih vrsta sadržaja putem 060 numeracije

Dobit prije kamata, oporezivanja i amortizacije - EBITDA

EBITDA je poboljšana u prvom polugodištu 2009. za iznos od čak 20,1 milijuna kuna u odnosu na isto razdoblje prethodne godine i iznosi 10,6 milijuna kuna.

Poboljšanje EBITDA je rezultat novog smjera u strategiji poslovanja započetog 2007. godine, a bazira se na razvoju LLU procesa. Utjecaj ulaganja u infrastrukturu i razvoj LLU procesa na poboljšanje EBITDA bili su vidljivi već tijekom 2008. godine. Nastavno na ta početna poboljšanja, u prvom tromjesečju 2009. godine ostvaren je prvi pozitivni EBITDA, koji do završetka prvog polugodišta nastavlja trend rasta. U drugom tromjesečju 2009. iznos ostvarene EBITDA je u odnosu na prvo tromjesečje povećan za 19,6%.

Ostvarenju pozitivnog EBITDA dodatno je doprinjelo smanjenje cijena interkonekcije do kojih je došlo odlukom Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije (HAKOM) u ožujku 2009. godine. Time su interkonekcijski troškovi u drugom tromjesečju 2009. znatno smanjeni i u odnosu na isto razdoblje 2008. i u odnosu na prvo tromjesečje 2009.

Dobit prije oporezivanja - EBT

EBT za prvo tromjesečje 2009. iznosi -28,5 milijuna kuna što je 2,2 milijuna kuna ili 8,7% slabije od istog razdoblja prethodne godine. Do pogoršanja rezultata EBT došlo je uglavnom radi povećanja troškova kamata pod utjecajem gospodarske situacije u zemlji. U odnosu na prvo tromjesečje 2008. godine financijski troškovi porasli za 7,2 milijuna kuna, dok su negativne tečajne razlike veće za 2,2 milijuna kuna radi ojačanog tečaja EUR i USD.

Rast financijskih rashoda proizlazi iz značajnog porasta kamatnih stopa na financijskom tržištu.

Prihodi od telekomunikacijskih usluga

Ukupni prihodi od telekomunikacijskih usluga povećani su za **19,2%** u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

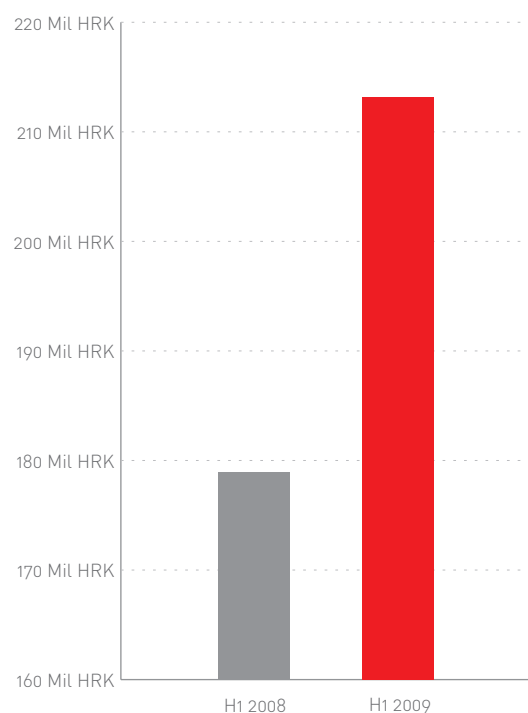
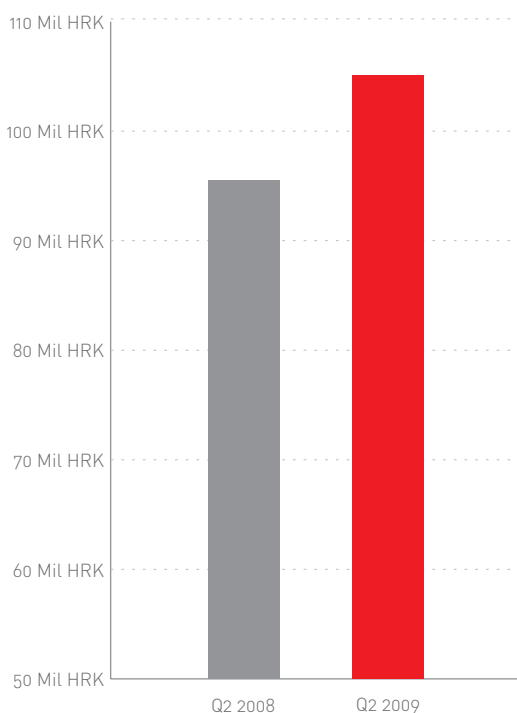
Prihodi od internet usluga su u odnosu na isto razdoblje 2008. porasli su za čitavih **96,9%**, a promatrajući rezultat drugog tromjesečja tekuće i prethodne godine **85,6%**.

Prihodi od podatkovnih usluga bilježe pad od **15,6%** u odnosu na prošlogodišnje prvo polugodište iz razloga konsolidacije cijena na međunarodnom tržištu podatkovnih usluga koje bilježi njihov značajniji pad.

Prihodi od interkonekcije očekivano rastu i to **48%**, u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Prihodi od korištenja govorne usluge su porasli za **7,3%** u odnosu na isto razdoblje 2008.godine.

Prihodi od multimedijalnih usluga za drugo tromjesečje rezultat su uglavnom korištenja usluge audio-video konferencije. U ovoj će se kategoriji u narednim razdobljima bilježiti prihodi od OptiTV usluge.

PRIHODI OD TELEKOMUNIKACIJSKIH USLUGA

Optima Telekom nastavlja prebacivanje korisnika usluge predodabira operatora na vlastitu mrežu, ali i akvizicije potpuno novih korisnika.

Na kraju prvog polugodišta, broj LLU korisnika bilježi rast od **82%** (s **47.185** na **86.035**) u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

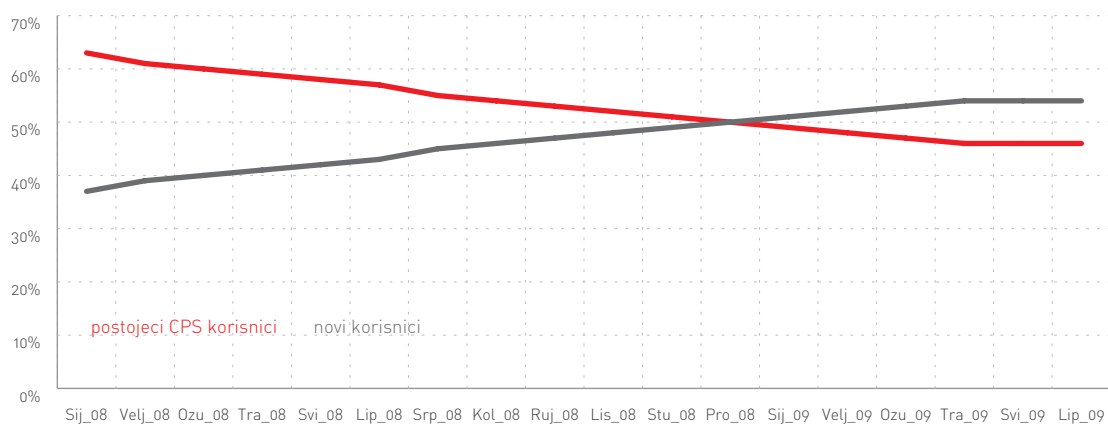
Ključni pokazatelji LLU procesa pokazuju pozitivne trendove u slijedećim aktivnostima:

- Nastavlja se prebacivanje korisnika usluge predodabira operatora (CPS) na vlastitu mrežu
- Značajan uspjeh ostvaren je u segmentu postojećih korisnika, u obliku nadogradnje korištenjem novih usluga
- Intenzivira se akvizicija potpuno novih korisnika na vlastitu mrežu, i ta promjena strukture korisničke baze također utječe na poboljšanje profitabilnosti

Značajni porast zabilježen je upravo u segmentu ADSL korisnika na vlastitoj mreži, sa **17.939** na kraju prvih šest mjeseci 2008. na **52.272** u istom razdoblju 2009., odnosno visokih **191%**.

Ovaj trend rasta slijedi opće povećanje broja internet korisnika u Republici Hrvatskoj*.

TREND PRIKLJUČIVANJA NOVIH KORISNIKA

* Aktualni Tromjesečni usporedni podaci tržišta elektroničkih komunikacija za zadnje tromjesečje 2007. i 2008. objavljeni do strane HAKOM-a pokazuju veliki porast širokopolasnog pristupa internetu sa 1.984.850 na 2.244.420 (13,8 %), odnosno sve veću primjenu novih tehnologija, dok se dalje nastavlja trend smanjenja korištenja uskopojasnog pristupa internetu (dial-up pristup).

Tržišni potencijal

Prema javno dostupnim podacima, u Republici Hrvatskoj je aktivno cca 1,6 mil. telefonskih linija.

U okviru ovog potencijala, Optima na kraju prvog polugodišta u svojoj mreži broji ukupno 262.495 govornih kanala.*

U prvom polugodištu 2009, broj potencijalno dostupnih priključaka u Optima Telekomu popeo se na 675 527 priključaka što predstavlja:

- povećanje za **5,8%** (sa 638.361 na 675.527 priključaka) u odnosu na kraj 2008. godine, odnosno **21,2%** (sa 557.356 na 675.527 priključaka) u odnosu na isto razdoblje prošle godine
- više od 40% dostupnih priključaka, što je nešto iznad benchmarka** udjela alternativnih operatora na razvijenim tržištima

Razvoj infrastrukture

Sukladno planu razvoja vlastite infrastrukture za 2009.godinu, ulaganja su smanjena u odnosu na proteklu godinu, pa je razumljiv puno manji broj novih kolokacija*** u prvom polugodištu ove godine. U odnosu na 54 nove kolokacije tijekom prvih 6 mjeseci 2008. godine, u prvom polugodištu 2009. godine je aktivirano svega **10 novih kolokacija**.

Ukupan broj aktivnih kolokacija na kraju polugodišta 2009. je **236** što predstavlja povećanje za **34,9%** u odnosu na kraj prvog polugodišta 2008. godine kada ih je bilo aktivno **175**.

Osim podizanja novih kolokacija, razvoj infrastrukture podrazumijeva i izgradnju vlastite optičke mreže.

Tijekom 2009. godine ta izgradnja je karakterizirana prvenstveno izgradnjom kraćih dionica tj. privoda do korisnika.

Govoreći brojkama, radi se o **125 km novih optičkih dionica**, od čega **34 km** otpada na **80** privoda.

Uspoređujući ukupne dužine, radi se o **porastu optičke mreže za 24,2%** (2.198 km u odnosu na **1770 km** na polugodištu 2008. godine).

* Pokazatelji koje objavljuje HAKOM; Govorni kanal je osnovna jedinica za prijenos glasa ili podataka. Broj govornih kanala određuje koliko se razgovora može istovremeno odvijati na jednom telefonskom priključku. Telefonski priključak je fizički spoj korisnika na telekomunikacijsku mrežu. Telefonski priključak može imati jedan ili više govornih kanala.

** Benchmark- kontinuirani, sistematični proces evaluacije proizvoda, usluga ili poslovanja organizacije, koje su prepoznate kao najbolje prakse sa ciljem organizacijskog poboljšanja

*** Kolokacija - lokacija smještaja vlastite telekomunikacijske opreme priključene na vlastitu ili HT pristupnu infrastrukturu

Značajni događaji u 2009. godini i očekivanja budućeg razvoja

Makroekonomska i tržišna kretanja

Prvo polugodište 2009. obilježeno je svjetskom gospodarskom i financijskom krizom koja se odrazila i na hrvatsko gospodarstvo. Kontrakcija gospodarske aktivnosti dovela je do značajnog pada BDP-a u Hrvatskoj u prvom tromjesečju ove godine od -6,7%* u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Posljedice globalnih zbivanja su se na Hrvatsku odrazile na znatnom padu inozemne, kao i domaće potražnje. Na nepovoljna kretanja domaće potražnje utjecali su povećana stopa nezaposlenosti, usporeni nominalni rast plaća, smanjeni prinosi na tržištu kapitala te snažni pad kreditnih plasmana poslovnih banaka.

Na ukupan pad BDP-a je najviše utjecao snažan pad osobne potrošnje, koja čini oko 60% BDP-a. Značajno su smanjene investicije, te sve ostale kategorije potrošnje, osim državne potrošnje. Smanjenje potražnje utjecalo je i na smanjenje proizvodnje roba i usluga, osobito industrijske proizvodnje i trgovine na veliko i malo.

Tečaj kune je održan stabilnim usprkos slabljenju kune u prvom tromjesečju. Nastavljeno je usporavanje rasta potrošačkih cijena na godišnjoj razini, tako da je u lipnju bio najslabiji rast u skoro posljednje dvije godine.

Bankovni sustav je u dosadašnjem tijeku krize ostao stabilan, ali uz smanjenu bankovnu aktivnost. Tokom ove godine, osim na početku u siječnju i veljači, banke gotovo da nisu plasirale kredite privatnom sektoru (stanovništvu i trgovačkim društvima). U prvoj polovici ove godine nastavio se trend blagog rasta aktivnih kamatnih stopa banaka na dugoročne kredite stanovništvu uz snažniji rast kamatnih stopa na kratkoročne kredite trgovačkim društvima

Regulatorno okruženje

Stupanjem na snagu novog Zakona o elektorničkim komunikacijama, HAKOM je započeo s prikupljanjem podataka i prvom analizom mjera odavni tržišta koje se i dalje nastavljaju, te se prve efekte i mjere koje će HAKOM eventualno određivati očekuju u drugoj polovici 2009. godine. Optima će u okviru novog regulatornog okvira nastojati i dalje raditi na stvaranju što boljih uvjeta za komercijalno poslovanje, osobito u dijelu cijena međupovezivanja čije snižavanje može pozitivno utjecati na smanjenje troškova i povećanje profitabilnosti u narednim razdobljima.

* Podaci Državnog zavoda za statistiku.

Usluge s dodanom vrijednosti (VAS) predstavljaju značajan udio u ukupnim prihodima Optime, to je u skladu s trendovima ekspanzije VAS usluga na cjelokupnom tržištu. U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje, HAKOM je donio privremeno rješenje u sporu koji je pokrenut početkom 2009. temeljem kojeg OT i HT nastoje postići i konačni dogovor. U tom kontekstu na reguliranje obračuna i naplate treba promatrati kao neizvjesnost u poslovanju.

Od 01. ožujka 2009. odlukom HAKOM-a na snazi su nove, niže, cijene poziva prema T-Comu na lokalnoj i regionalnoj razini, kao i za pozive prema T-Mobile i VIP mobilnim mrežama. Optima pozdravlja ovakav razvoj događaja zbog pozitivnog utjecaja na liberalizaciju tržišta i vlastito poslovanje, te će i dalje lobirati u ovom smjeru. Poslovanje u drugom tromjesečju ukazuje na značajan utjecaj ovog smanjenja na rashodovnoj strani poslovanja.

Promjena u Upravi Društva

U lipnju je Optiminoj Upravi pridružena nova članica gđa. Jadranka Suručić koja je od studenog 2007. obavljala poslove Izvršne direktorice Direkcije za financije.

Najava uvođenja nove usluge

U narednom razdoblju očekuje se komercijalno pokretanje OptiTV usluge, koja će značiti tržišno pozicioniranje u ravnopravnu poziciju s ostalim konkurentima, te pozitivnu sliku odgovaranja na zahtjeve tržišta koje očekuje i prati nove inventivne usluge. Ova je usluga već duže vrijeme sastavni dio ponude međunarodnih telekom operatora, a evidentno postaje standard i potreba i na hrvatskom tržištu. Stoga će i Optima Telekom, putem interaktivne platforme, a nastojeći izaći u susret zahtjevima hrvatskih korisnika ponuditi čitav spektar novih usluga koje do sada nisu bile dostupne putem standardnih TV prijamnika i sustava kablanske televizije, te ponuditi bogat i interesantan, cjenovno prihvatljiv programski paket.

Aktivnosti istraživanja i razvoja

Optimina usluga digitalne IP televizije komercijalnog naziva **OptiTV**, ujedno i najznačajniji projekt u 2009. godini, trenutno je u završnoj testnoj fazi i njeno je predstavljanje javnosti planirano u nadolazećim mjesecima.

No, u tijeku su i drugi ne manje značajni projekti razvoja novih usluga, namijenjenih uglavnom poslovnom segmentu korisnika, kao i pripadajuće aktivnosti istraživanja i razvoja od kojih se izdvaja:

Halo Halo Halo/ISDN usluga kao cjelovito rješenje omogućuje korištenje pet brojeva telefona i pet govornih kanala te širokopojasnog pristupa internetu putem jednog priključka (jedne parice). Interno testiranje usluge je završeno i usluga je spremna za javno testiranje.

OptiWEB 2.0 - Shared Hosting, Virtual Private Server, Dedicated server

usluga namijenjena je svim kategorijama poslovnih korisnika koji žele zakupiti web prostor i postaviti vlastite web stranice koje će putem interneta biti dostupne na širem marketinškom i komunikacijskom prostoru.

Usluga je također namijenjena i privatnim korisnicima koji žele zakup web prostora i postavljanja svojih stranica (web, forumi, blogovi) na internet.

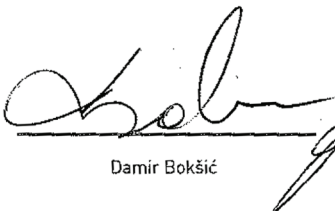
Proširenjem usluge sa VPS (virtualni privatni poslužitelj) i Dedicated server (dodijeljeni poslužitelj) ponudom, korisnicima se nudi „ključ u ruke” rješenje koje u potpunosti zadovoljava sigurnosne i aplikativne postavke za npr. baze podataka financijskih sustava, ali i tehničke i izvedbene postavke modernih multimedijalnih portala u Hrvatskoj i šire, jer podržava i najzahtjevnije oblike audio-vizualnih sadržaja i aplikacija.

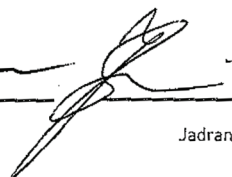
Izjava osoba odgovornih za sastavljanje izvještaja

U skladu s čl 410 i 407 Zakona o tržištu kapitala, članovi Uprave društva, Goran Jovičić, predsjednik uprave; Damir Bokšić, član uprave i Jadranka Suručić, član Uprave suglasno izjavljuju da su prema njihovom najboljem saznanju, financijska izvješća za razdoblje od 31.3.2009. 30.6.2009. (skraćeni set) odnosno za razdoblje 01.01.2009. - 30.6.2009. sastavljena uz primjenu odgovarajućih standarda financijskog izvješćivanja te da daju cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka, financijskog položaja i poslovanja i društava uključenih u konsolidaciju.

Međuzvještaj posloводства sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja Optima Telekoma i društava uključenih u konsolidaciju kao i opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti kojima je grupa izložena.

Goran Jovičić

Damir Bokšić

Jadranka Suručić

OT-Optima Telekom d.d.
ZAGREB

Kazalo pojmova

Benchmark	kontinuirani, sistematični proces evaluacije proizvoda, usluga ili poslovanja organizacije, koje su prepoznate kao najbolje prakse sa ciljem organizacijskog poboljšanja	11
CPS	eng. Carrier Pre Selection - usluga predodabira operatora podrazumijeva usluge gdje krajnji korisnik i dalje zadržava pretplatu kod postojećeg operatora (HT) dok same cijene razgovora plaća Optima Telekomu	7
Govorni kanal	osnovna jedinica za prijenos glasa ili podataka. Broj govornih kanala određuje koliko se razgovora može istovremeno odvijati na jednom telefonskom priključku. Telefonski priključak je fizički spoj korisnika na telekomunikacijsku mrežu. Telefonski priključak može imati jedan ili više govornih kanala.	6
Interkonekcija	je međusobno povezivanje telekomunikacijskih mreža kako bi se omogućio direktan tijek prometa i prosljeđivanje poziva između dviju mreža.	7
Kolokacija	lokacija smještaja vlastite telekomunikacijske opreme priključene na vlastitu ili HT pristupnu infrastrukturu	11
LLU	eng. Local Loop Unbundling - raspetljavanje lokalne petlje, odnosno proces kojim postojeći operator (HT) omogućuje drugim operatorima korištenje pristupne infrastrukture za pružanje usluga njihovim korisnicima. U tom slučaju korisnik i pretplatu i razgovore plaća Optima Telekomu	7
VAS	eng. Value added services ili usluga s dodanom vrijednošću podrazumijevaju pružanje informativnih, savjetodavnih, zabavnih i drugih vrsta sadržaja putem 060 numeracije	7